

Supervision i Folkekirken

En af konklusionerne fra Paraplyprojektet og den netop offentliggjorte arbejdsmiljøundersøgelse er, at supervision er et vigtigt redskab til større arbejdsglæde.

Præsteforeningen har efter aftale på bispemødet i januar 2024 iværksat en vidensindsamling om, hvilke tilbud stifterne har om supervision og rammerne herfor.

Præsteforeningen har givet stifterne frihed til, hvem man har ladet besvare spørgsmålene. Fx biskop, stiftskontorchef, en fra arbejdsmiljøgruppen eller en koordinator. Det fremgår ikke af svarene, hvem der har besvaret vores spørgsmål. Der er også givet frihed til, om man ville definere, hvornår der var tale om gruppe- eller individuel supervision. For at gøre det lettere at læse, har vi derfor fremhævet svarene med hhv. gråt eller gult for at gøre det tydeligere, om tilbuddene går på det ene eller det andet.

Tekst omhandler: **individuel supervision**, gruppe-supervision

Spørgsmål	Aalborg	Aarhus	Fyens	Haderslev	Helsingør	Københavns	Lolland-Falsters	Ribe	Roskilde	Viborg
1. Hvilke tilbud har stiftet om supervision af præster?	<p>Supervision ved konkret behov:</p> <p>Vi har supervision ved konkret behov. Det kan være såvel individuel som gruppesupervision</p> <p>Gruppesupervision</p> <p>Vi har gruppesupervision. Grupper oprettes efter behov.</p> <p>Vi har ikke faste supervisionsgrupper for institutions- og funktionspræster</p>	<p>Der er faste gruppe og "fleksible" grupper.</p>	<p>Der er både faste tilbud og ad hoc tilbud: Individuel supervision; Gruppe for præster, som har afsluttet forløbet Ny præst; Sygehuspræster – sammen med Ribe og Haderslev Stift; Korsvær – tværstiftlig og Ad hoc.</p>	<p>Supervision som en del af NY PRÆST.</p> <p>Supervision til korshæspræster, sygehuspræster og fængsels-arresthuspræster</p> <p>Supervision for sorggruppeledere (som ikke udelukkende er præster).</p> <p>Supervisionsgrupper for "almindelige" sogneprester.</p> <p>Individuel supervision</p>	<p>(Vi ser her bort fra den del af grunduddannelsen i sjælesorg, som fordrer brug af supervision igennem uddannelsesforløbet.)</p> <p>Vi har tilbud om gruppesupervision, hvor vi som udgangspunkt tager alle ind. Vi lancerer gruppesupervision som et læringstiltag mhp. at fremme 'den reflekterende praktiker' (og altså ikke som et 'kriseværktøj')</p> <p>Man kan via provsten søge om individuel supervision ligesom man kan søge om psykologhjælp. Vi oplever en del præster, der foretrækker pastoral supervision fremfor psykolog.</p>	<p>Supervision ved et konkret behov – JA</p> <p>Individuel supervision: JA, et tilbud der har været brugt en del og er meget vel modtaget!</p> <p>Gruppesupervision 1 års varighed til nyansatte umiddelbart efter afslutning af Ny Præst.</p> <p>Dette tilbud er pt. i færd med at blive i gang</p> <p>Tre gruppesupervisionsgrupper, løber over to-tre år.</p> <p>JA – pt. tre grupper plus en særlig gruppe for sorggruppeledere</p> <p>Faste supervisionsgrupper for institutions/funktionspræster</p> <p>JA – helt fast tilbud</p>	<p>1 gruppe for præster som lige er færdige med NY PRÆST.</p> <p>1 gruppe for erfarne præster.</p>	<p>Supervision for fængsel- og arresthuspræster.</p> <p>Supervisionen kan foregå i enten Aarhus eller Haderslev Stift.</p> <p>Supervisionsgrupper afholdt af vores egne supervisionspræster.</p>	<p>3 x årligt tilbydes et gruppesupervisionsforløb a 10 gange (1 gang er 3 timer) til præsterne.</p> <p>Ligesom der tilbydes mulighed for akut-supervision. Altså supervision ved pludselige alvorlige/belastende hændelser fx bisættelse af en ung forælder, besøg hos en familie i forbindelse med trafikuheld eller lignende.</p>	<p>Ny Præst opfordres til at få supervision lige efter afsluttet efteruddannelse.</p>

Spørgsmål	Aalborg	Aarhus	Fyens	Haderslev	Helsingør	Københavns	Lolland-Falsters	Ribe	Roskilde	Viborg
<p>2. Er der afsat et bestemt beløb til formålet og i givet fald hvor meget?</p>	<p>Der er netop ansat en arbejdsvejleder for præster som finansieres af stiftsrådet, der er her fast. Det som svarer til en 50% sognepræstestilling. Der er derudover ansat emeritus som for et fast beløb kr. 30.000,00 pr. år har supervision af stiftets præster. Her kan stiftets præster søge supervision, uden at ledelse involveres.</p>	100.000 kr.	Nej det er ud fra en konkret vurdering og behov.	<p>Stiftsrådet har afsat 70.000 kr. i 2023 og 75.000 kr. i 2024 til gruppesupervision. Individuel supervision dækkes af personaletiltagskontoen. Der blev i 2023 brugt 31.006 kr.</p>	<p>Stiftsrådet betaler gruppesupervision. Individuel supervision betales hovedsagelig via personaletiltagskontoen. Når der er tale om en mentorfunktion, indstilles mentor til engangsvederlag.</p>	Pt. 150.000,00 kr.	Nej, der bruges den nødvendige udgift.	<p>Stifterne har en personaletiltagskonto. Beløbet for 2023 er ikke gjort op endnu, og derfor ved vi ikke, hvor mange penge, der bevilget til 2024. Et cirkabeløb vil være kr. 120.000.</p>	<p>På Stiftsrådets budget er der til Supervision og retræte for præster afsat: 157.000 kr.</p>	<p>Stiftsrådet betaler. Der er afsat 50.000 på stiftsrådets budget.</p>
<p>3. Hvordan tildeles et supervisionsforløb?</p>	<p>Man søger biskoppen som tildeler et forløb. Det er dog muligt at få supervision af den emeritus supervisor vi har ansat se punkt 2) uden at dette går gennem biskoppen.</p>	Via koordinator.	Via tjenestevejen provst/biskop.	<p>En uddannet supervisor i stiftet koordinerer gruppesupervision efter aftale med stiftet. For deltagere i NY PRÆST er supervision en del af programmet på 2. år af NY PRÆST-forløbet. Grupper sammensættes ved et samarbejde mellem uddannelseskonsulent i stiftet og</p>	<p>Ved gruppesupervision melder man sig til hos stiftets tovholder. Provsten informeres efterfølgende om, at præsten er i et gruppesupervisionsforløb. Ved individuel supervision søges stiftet ad tjenestevejen.</p>	<p>Man kontakter den person, stiftet har udpeget som projektleder af supervisionstilbuddene i Københavns Stift (pt. Pia Sundbøll) og får herefter plads i en gruppe eller mulighed for individuel supervision.</p>	<p>Man melder sig hos domprovst Anne Reiter, som sammensætter grupperne. Ofte er det dog domprovsten selv, der opsøger præster med opfordring til at melde sig.</p>	<p>Der ansøges ad tjenestevejen.</p>	<p>Gruppesupervision slås op løbende. Man tilmelder sig hos koordinatoren, som sammensætter grupperne, så man fx ikke sidder i gruppe med kollegaer fra eget provsti. Og så grupperne har en størrelse på mellem 5 – 8 præster. Der begynder en gruppe primo januar, efter påske</p>	<p>Præsten ansøger via provsten, og provsterne opfordrer hertil. Der er ikke givet afslag i nyere tid.</p>

				<p>stiftets koordinator af supervision.</p> <p>For funktionspræster og "almindelige" præster er supervision et stående tilbud, som provst og biskop kan henlede opmærksomheden på.</p> <p>Individuel supervision tilbydes ved individuelle udfordringer af provst/biskop og bevilling af x antal individuelle samtaler.</p> <p>Max 5 samtaler i et forløb á 1½ time hver.</p> <p>Derefter kan der evt. bevilges yderligere samtaler fra biskoppen.</p>					<p>og primo september.</p> <p>Akut supervision er ved henvendelse til koordinatoren.</p> <p>Der kan søges et beløb via personaletilgængskontoen til enkelt supervision ofte 6000 kr. Herefter vælger præsten selv vælger sin supervisor</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

Spørgsmål	Aalborg	Aarhus	Fyens	Haderslev	Helsingør	Københavns	Lolland-Falsters	Ribe	Roskilde	Viborg
<p>4. Er der kategorier af præster, der får særlige tilbud om supervision på stiftsbasis?</p>	<p>Nej kun den supervision som gives via "Ny præst".</p>	<p>Sygehuspræster Studerterpræster Fængsels- og arresthuspræster</p>	<p>Fængsels- og arresthuspræster, sygehuspræster og korshærspræster.</p>	<p>Korshærspræster, sygehuspræster (PRIS) og fængsels-arresthuspræster. For sygehus- og hospicepræster foregår supervisionen på tværs af de tre stifter i Region Syd; Ribe, Haderslev, Fyns stifter. For korshærs- og fængsels- og arresthuspræster foregår supervisionen på tværs af stifterne i Jylland.</p>	<p>Institutionspræster tilbydes at være i supervisions-gruppe. Vi har desuden en supervisions-gruppe for sorggruppeledere.</p>	<p>Ja, de nyuddannede og institutions/funktionspræster og præster der er sorggruppeledere.</p>	<p>Som ovenfor beskrevet.</p>	<p>Fængsel- og arresthuspræster.</p>	<p>Ja, sygehuspræster, korshærspræster og arresthuspræster.</p>	<p>Præster, der har afsluttet Ny Præst og sygehuspræster samt visse andre specialpræster og sorggruppeledere.</p>
<p>5. Beskriv gerne hvordan I sikrer, at supervisionen er fortrolig, og at der eksempelvis ikke kan refereres herfra til ledelse eller andre?</p>	<p>Der er efter henvisning fra biskoppen ingen kontakt eller afreportering fra grupperne. Grupperne aftaler selv tavshedspligt.</p>	<p>Det ligger i konceptet og fremgår af stiftets "folder".</p>		<p>Uddannede supervisorer. Fortrolighed er et grundelement i supervisorernes uddannelse og praksis.</p>	<p>Det håndteres ved, at det siges tydeligt, at samtalerne i både gruppesupervision og individuel supervision er fortrolige. Desuden håndteres det ved at sige, at provsten ikke kan tvinge en ansat til supervision og ikke kan diktere indholdet af supervisionssamtalerne, hverken ved gruppe- eller individuel supervision.</p>	<p>Supervisionen varetages kun af de uddannede supervisorer. Disse skitserer fra starten af ethvert forløb rammerne både for kontakt til ledelsen og - for de deltagende supervisorer. Rammen er, at der er total tavshedspligt/ fortrolighed i rummet dvs. helt vandtætte skodder mellem ledelsen og det, der siges i grupperne og i den individuelle supervision.</p>	<p>Dette ville være helt utænkeligt i forhold til den rammesætning, som lægges for supervisionen, hvor der aftales tavshedspligt.</p>	<p>Når stiftet har bevilget ansøgningen om supervision til præsten, er vi ikke længere en del af referencen. Bispesekretærene bliver inden bevillingen bekendtgjort med årsag til at præsten ansøger om supervision og stiftets medarbejdere er underlagt forvaltningslovens tavshedspligt.</p>	<p>Jeg gentager ofte at der er fuldstændig tavshedspligt i grupperne og mellem supervisorerne.</p> <p>Som koordinator kan jeg indsamle tendenser fx udfordringer med Konfirmandundervisningen, men det er kun en tendens eller et mønster som gælder for arbejdsområdet ikke for den enkelte præst, der i nogle tilfælde kan bringes videre.</p>	<p>Vores supervisorer følger de retningslinjer, der er herfor. Vi bruger kun uddannede fra FUV, der kender spillereglerne.</p>

Spørgsmål	Aalborg	Aarhus	Fyens	Haderslev	Helsingør	Københavns	Lolland-Falsters	Ribe	Roskilde	Viborg
6. Tilbyder I supervision, hvor præster har adgang til en supervisor uden om henvisningssystemet (dvs. anonymt)?	Ja se under punkt 2)	Der kan tilbydes akut supervision, dog via provst og koordinator.	Nej.	Nej.	Ja ved gruppesupervision som ovenfor beskrevet. Ved individuel supervision skal der altid søges ad tjenestevejen og det er således provsten, der 'visiterer' og anbefaler.	Ikke pt.	Nej.	Nej.	Fx ved ansøgning til personaletiltagskontoen, hvor supervisornavn naturligvis kommer for en dag, når honoraret udbetales.	Nej; men det vedkommer ikke nogen udenfor systemet.
7. Supervisorernes forankring: Er de, der udbyder supervision, uddannet indenfor FUV, eller er supervisorerne med i Forum for Supervisorer eller har lign. forbindelse med det etablerede korps af supervisorer i folkekirken?	Vi bruger en Supervisor uddannet i FUV og som pt. har orlov. Vedkommende har individuel og gruppesupervision.		Nej vi har bl.a. ansat en psykolog og har brugt FAR.	Supervisorerne har alle gennemført og bestået den 2-årige uddannelse fra FUV som supervisor i folkekirken. Forum for supervisorer er et årligt 2 eller 3 dages kursus for disse i FUV-regi. Deltagelse i det årlige forum er kriteriet for at være supervisor for præster som uddannes på FUV's kurser, hvori supervision indgår (bl.a. Specialuddannelse i sjælesorg). Disse supervisor er aflønnes af FUV. Sammenslutningen af Supervisorer i Folkekirken (SSiF) er det faglige netværk af supervisorer, og repræsenterer for så vidt det	Gruppesupervisor er uddannede i FUV-regi. Det samme er størstedelen af dem, der bruges til individuel supervision. Nogle få af sidstnævnte har anden relevant supervisoruddannelse.	De supervisor der pt. fungerer i Københavns Stift er alle uddannet gennem FUV's 2 ½ årige uddannelse til supervisor i Folkekirken.	Supervisorerne har på én nær været uddannet indenfor FUV. Denne var medlem af Forum for Supervisorer.	Begge supervisor er uddannet i supervision fra FUV. Derudover deltager de begge i årlige kursusdage og konferencer. Den ene supervisor har et overbygningskursus for supervisor – projekt: Præsters håndtering af følelsesmæssige belastninger. Psykoterapeut og provst emerita i Ribe Stift Anna Marie Erbs arbejder på baggrund af en psykoterapeutisk og en lederuddannelse på DISPUK med vægten på narrativ og systemisk teori.	Traditionen har været at sognepræstegrupperne får tildelt en supervisor og det er udelukkende supervisor uddannet fra FKUV Der har været tradition for at sygehuspræste-, arresthuspræste-, korphæspræstegruppen selv vælger deres supervisor indenfor en økonomisk fastsat ramme, og de har benyttet supervisor som er uddannet andre steder fra eller psykologer.	Vi har kun uddannende.

				<p>etablerede korps af supervisorer i folkekirken. Man kan dog godt være uddannet supervisor i FUV-regi uden at være medlem af Sammenslutningen.</p> <p>Bestyrelsen for SSiF samarbejder med FUV's lektor i sjælesorg/supervision i tilrettelæggelsen af relevante kurser (forum), om faglige spørgsmål og om kriterier for eventuel optagelse i foreningen/korpset af supervisorer, der er uddannet andetsteds.</p> <p>Supervisorerne modtager selv supervision i gruppe på den supervision, de giver individuelt eller i grupper.</p> <p>Supervisorernes supervisor er uddannet psykolog, og supervisor og mødes 4 x årligt á 3 timer med supervisorerne.</p>						
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

Spørgsmål	Aalborg	Aarhus	Fyens	Haderslev	Helsingør	Københavns	Lolland-Falsters	Ribe	Roskilde	Viborg
<p>8. Har I andre tilbud til stiftets præster, der supplerer supervision som fx kursus i arbejdstilrettelæggelse eller andet?</p>	<p>Vi har haft årlige kurser i arbejdstilrettelæggelse for præster. Disse har haft stor søgning.</p>	<p>Nej, ikke p.t.</p>	<p>Nej ikke pt.</p>	<p>Ja, biskoppen kan tilbyde kursus i arbejdstilrettelæggelse, og efter aftale med provsterne kan der ydes religiønspædagogisk bistand.</p>	<p>Vi tilbyder arbejdsplanlægningsparring for erfarne præster ved uddannelseskonsulenten ved henvisning fra provst. Vi tilbyder faciliterede kollegasamtaler både ved NY PRÆST og i andre sammenhænge, hvor præstegruppen ønsker en sådan. Vi har netværksdage i NY PRÆST. Vi har akademi for nyere præster. Vi har kurser for præster.</p>	<p>Ikke så vidt vides.</p>	<p>Vi har haft et enkelt stiftskursus i arbejdstilrettelæggelse indenfor de sidste tre år.</p>	<p>NY PRÆST for nyansatte, herunder bl.a. arbejdsvejledning.</p>	<p>Vides ikke.</p>	<p>Nej ikke som stående tilbud ud over Ny Præst. Nye præster har alle en mentor. Præster kan søge konkret om den slags.</p>
<p>9. (kun Helsingør) Er der større efterspørgsel på supervision, end hvad udbuddet kan matche?</p>					<p>Alle præster, der ønsker gruppesupervision, er i en gruppe. Vedr. individuel supervision er det en konkret vurdering i forhold til bl.a. behov og belastning af personaletiltagskontoen.</p>					

Øvrige bemærkninger:

Aalborg Stift: ”Indledningsvist kan vi oplyse, at vi i Aalborg stift i mange år har haft en arbejdsvejleder for præster ansat i en 50% stilling. Der har været en pause men vi har nu pr. 1. februar 2024 ansat en ny arbejdsvejleder for præster. Vedkommende skal så snart det er muligt have en supervisoruddannelse. Vedkommende skal i sin stilling, dels selv have supervision men skal også koordinere supervisorsarbejdet i Aalborg stift.”

Præsteforeningen har givet stifterne frihed til, hvem man har ladet besvare spørgsmålene. Fx biskop, stiftskontorchef, en fra arbejdsmiljøgruppen eller en koordinator). Det fremgår ikke af svarene, hvem der har besvaret vores spørgsmål. Der er også givet frihed til, om man ville definere, hvornår der var tale om gruppe- eller individuel supervision. For at gøre det lettere at læse, har vi derfor fremhævet svarene med gråt eller gult for at gøre det tydeligere, om tilbuddene går på det ene eller det andet.

16. april 2024